1849. № 100.

DRENTSCHE COURANT.

Vrijdag, den 14 December.

Deze Courant kost in het ¼ jaar *f* 1-60, buiten Assen vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1-5 regels *f* 1 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — **NB.** Advertentiën voor de 1e bladz. kunnen Maandags en Donderdags uiterlijk tot **12**, die voor de 4e bl. tot **4** uur aangenomen worden.

Bij deze Courant wordt een BIJVOEGSEL *gratis uitgegeven, behelzende de* PUBLICATIE *van het Stedelijk Bestuur van Assen, over de inschrijving voor de Nationale Militie, voorts artikelen over onderscheidene onderwerpen.*

Wij herinneren onze lezers, dat met 16 Dec. e.k. buiten koers worden gesteld de VIJFSTUIVERS, geslagen volgens de wet van 28 Sept. 1818 (Stbl. no. 50), en dezelve alsdan niet meer in betalingen voor de Schatkist zullen, noch door de Ingezetenen behoeven te worden aangenomen; kunnende de inwisseling derzelve uiterlijk tot en met dingsdag 18 dezer geschieden bij de Arr. Betaalmeesters en bij de Ontvangers der Belastingen, doch bij deze laatsten slechts, voor zooveel hunne kassen dit toelaten.

Gedeputeerde Staten der Provincie Drenthe, Brengen hiermede ter kennis van de belanghebbende veehouders en veehandelaren in dit Gewest, dat in de Provincie Vriesland is vastgesteld een Reglement tot voorkoming van de verspreiding der besmettelijke LONGZIEKTE onder de runderen in die Provincie, hetwelk met den 17 dezer maand in werking zal treden; dat vermits het voor de veehandelaren in Drenthe van veel belang is, met de bepalingen van dit Reglement, welke den in- en doorvoer betreffen, en met de straffen, op de overtreding dier bepalingen, gesteld bekend te zijn, exemplaren van hetzelve zijn gezonden aan de Gemeente-Besturen van Diever, Meppel, Norg, Roden, Smilde en Vledder, en dat door de belanghebbenden ter plaatselijke Secretarien van die Gemeenten van dit Reglement inzage kan worden genomen.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.
Ter Ordonnantie van Dezelve,
W. H. HOFSTEDE JR.

Assen, 7 *Dec.* 1849.

De Gouverneur van de Provincie Drenthe, verwittigt mits dezen de belanghebbenden, dat zijne Excellentie de Minister van Financien, bij resolutie van 21 November j.l. no. 164, ter eenvormige toepassing van het Koninklijk besluit van 9 October 1830 no. 37 in de Provincien *Friesland*, *Groningen* en *Drenthe*, heeft te kennen gegeven, dat, te rekenen van 1 Januarij 1850, door de tolgaarders en tolpachters van 's Rijks tollen op de groote wegen in gezegde provincien geen meerder of minder tolgeld van de bouwlieden, die op marktdagen *met veldvruchten naar de markt rijden*, mag worden geheven dan van *vijf centen* (*f* 0.05) voor elk voertuig, bij het passeren van elken tolboom, en dat gelijk tolgeld mede aan elken tolboom moet worden geheven van elk voertuig, op de marktdagen van de markt terugkeerende, mits onbeladen of met niets anders beladen dan met veldvruchten, welke ter markt zijn gekocht, of, ter markt zijnde gebragt, onverkocht zijn gebleven.

De Gouverneur voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.

Assen, 6 *Dec.* 1849.

Nederland.

12 *Dec.* — H.K.H. Prinses *Marianne* heeft te Valette op Malta het stoomschip *Willem de Eerste* verlaten, hetwelk den 18, zonder H.K.H de terugreis aangenomen heeft en den 27 Nov. Gibraltar gepasseerd is, zoodat het elken dag hier te lande verwacht wordt. H.K.H. zou de reis naar Alexandrie met eene Fransche stoomboot voortzetten. Van Alexandrie zoude denkelijk langs den Nijl Caïro worden bezocht; waarna onmiddelijk op Jaffa zoude worden gereisd. — Het geheele reisgezelschap was welvarende en opgeruimd, en hoopte op het H. Kersfeest te Bethlehem te zijn.

— Bij Kon. besluit van 28 Nov. is aan *Jan Borst*, te Schagen, kwijtschelding verleend van de gevangenisstraf van zes dagen, waartoe hij door het geregtshof in Noord-Holland wegens het houden van zieke schapen, zonder daarvan aangifte te doen, onder anderen is verwezen, blijvende het arrest overigens in zijn geheel.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Gen. van 10 dezer is door de commissie van rapporteurs het algemeen verslag uitgebragt over het ontwerp der begrooting over de Landsdrukkerij. De beraadslaging over dat ontwerp zal plaats hebben na die over de staats-begrooting. — De commissie voor de petitien doet, bij monde van de heeren *van Heiden Reinestein*, *van Hoëvell* en *Zijlker* verslag omtrent verscheidene stukken. — Daarna is de algemeene beraadslaging over de ontwerpen der staatsbegrooting geopend. De heer *Zijlker* oordeelt, dat hem in de gegevene omstandigheden geen anderen uitweg openstaat, dan de aanneming der begrooting, zooals die daar ligt. Daarna hebben de heeren *van Heloma*, *Anemaet*, *Dommer van Poldersveld*, *Wintgens*, *Bachiene*, *Donker Curtius* en *Costerus* het woord gevoerd. — De meeste dezer sprekers hebben zich bereid verklaard, om de begrooting, als crediet-wet aan te nemen, ten einde het Ministerie in staat te stellen, om de organieke wetten en de reorganisatien, die hetzelve in 't oog heeft, tot stand te brengen. Uit dien hoofde zouden zij over vele bezwaren, waartoe de begrooting anders aanleiding gaf, heenstappen. — Dingsdag te elf uur zou de beraadslaging voortgezet worden.

— Volgens art. 76 der Grondwet moeten de leden der Tweede Kamer van de Staten Generaal gekozen worden in de kiesdistricten, waarin *het Rijk* verdeeld wordt. Nopens het regt verstand van deze bepaling schijnt zoowel bij het voorloopig kiesreglement als bij de later door het vorig Ministerie gedane voordragt der kieswet gedwaald te zijn, daar door hetzelve het *Rijk* niet in de kiesdistricten werd voorgedragen, maar wel iedere provincie in het bijzonder, in zoodanige kiesdistricten te verdeelen, werd voorgesteld; ten einde den geest van dat artikel beter na te leven, het provincialisme bij de verkiezingen te weren en het kiesregt meer uitgebreid te maken, heeft het tegenwoordig Ministerie besloten, de letter der Grondwet bij de aanstaande voordragt der kieswet te volgen, dat is, het *Rijk* in kiesdistricten te verdeelen, door twee en meer provincien bij elkander te voegen en over derzelver gezamenlijk grondgebied de kiesdistricten daar te stellen, alsmede om den census aanmerkelijk te verminderen, opdat al de kiezers, die reeds eenmaal gebruik van hun kiesregt hebben gemaakt, in het genot van dit hun burgerschapsregt blijven. — Desbetreffende zijn aan de gewestelijke besturen aanschrijvingen gedaan, met last, om onderling gemengde commissien te benoemen, bestaande uit leden van Gedeputeerde Staten van twee of meer zich aangrenzende provincien, ten einde in dien geest, naar luidt van art. 77, over dezelven de kiesdistricten, zonder aanzien der wederzijdsche grenzen, voor te stellen, en omtrent de vermindering van den census voor dezelven voordragt te doen. *(Hand.)*

— Zaturdag is voor het Hof van Zuid-Holland behandeld de zaak van *A. van Bevervoorde*, in verzet komende, op grond van verjaring, tegen de uitvoering van een door dat Hof, wegens drukpersmisdrijf, tegen hem uitgesproken vonnis. De heer Mr. *D. Leon* betoogde, dat in zaken als deze, de verjaring zes maanden na de veroordeeling is verkregen. De Adv.-Gen. *Gefkens* hield de tienjarige prescriptie vol. *Van Bevervoorde* voerde ook het woord, en zeide, dat hij de politie niet had willen bespotten, en dat hij aan het tegenwoordige Ministerie de hem bij zijne arrestatie aangedane behandeling niet wilde wijten. De uitspraak is bepaald op den 15 dezer.

— Te Tilburg is een huisvader op St. Nicolaasdag zich zoo ver in het gebruik van sterken drank te buiten gegaan, dat deze 's avonds ten 8 ure, door zijne dochter

op een kruiwagen is moeten worden naar huis gebragt, en onder het naar huis kruijen is overleden. (*Ned.*)

— In het ontwerp van wet op de middelen tot dekking der staatsuitgaven voor 1850, heeft de regering, bij wijziging van de oorspronkelijke voordragt, de geraamde opbrengst der brievenposterij verminderd van *f* 1,330,000 op *f* 1,130,000. Zij meent, dat, ofschoon er alle reden bestaat om te verwachten, dat de invoering van het voorgestelde nieuwe tarief der briefporten, in verband met de verdere bepalingen der postwet, niet duurzaam een nadeeligen invloed op het inkomen der schatkist zal hebben, het echter te voorzien is, dat de verlaging van het tarief met een derde deel van het gemiddelde port in den eersten tijd eene vermindering van ontvangst zal ten gevolge hebben, die eerst later door eene vermeerdering van het getal brieven zal worden ingehaald.

— De *Prov. Gron. C.* bevat de volgende drie berigten: In de omstreken van Appingadam en wel te Opwierde, Heveskes en Weiwert is de tongblaar onder het rundvee heerschende. — Den 8 dezer zijn van Groningen naar Zuidhorn 1 Wachtmeester en 3 dragonders, en naar Hoogezand 1 Korporaal en 3 dragonders vertrokken, om aldaar de dienst van marechaussée te verrigten. — Een zonderling geval heeft den 6 dezer te Ulrum plaats gehad met een ruim elfjarig meisje. Dit kind was altijd zeer achterlijk en teer, en dikwijls gekweld met aanvallen van kramp in den buik. Sedert eenigen tijd was zij ongesteld, zoodat zij het huis en meestal het bed moest houden. Vóór en na is dit kind, door middel van braken, dertig koperen haken, gelijk de vrouwen die gewoonlijk aan hare kleedingstukken gebruiken, kwijt geworden. Acht en twintig daarvan waren heel, en twee in stukken gebroken, doch geene was er, die niet eenige buiging ondergaan had; eene enkele vond men nog met eenig garen omwonden, zoodat men kon opmaken, dat zij aan eenig kleedingstuk geweest was. Hoe heeft het kind die haken ingekregen? Heeft het die kort of lang bij zich gehad? Dit zijn vragen, die ik niet weet te beantwoorden; welligt zal de zaak eene waarschuwing voor sommige ouders bevatten, die aan hunne jonge kinderen wel eens het een of ander om meê te spelen geven, zonder te bedenken, dat het hun zeer nadeelig kan worden. — Ik zou het geval naauwelijks geloofd hebben, had ik het kind niet gezien, juist toen het in eene soort van flaauwte lag, bestendig eene min of meer gelijkmatige beweging met het hoofd op en neder makende, en waren mij door de zuster van het kind en door haar echtgenoot niet de zaken verhaald en eenige haken, waarvan ééne geheel in de lengte verbogen, ter hand gesteld. — Jammer is het, dat deze lieden onvermogend zijn, daar het geval mij zoo eenig in zijne soort voorkomt, dat het wel noodig ware, dat het door der zake kundigen naauwkeurig onderzocht werd.

— Op vrijdag jl. had de diligence van Groningen, bij het afrijden van de Amelandspijp te Leeuwarden, het ongeluk aan het glijden te raken en wel naar den waterkant toe. Op den wal stond de zwaar geladen vrachtwagen van het dorp Buitenpost, waartegen dezelve aanslingerde met dat gevolg, dat de vrachtwagen in het water viel en alle goederen beschadigd werden. Zaturdag jl. gebeurde nagenoeg gelijk voorval bij de dubbelepijp aldaar, waar dezelfde diligence tegen een Kollumer vrachtwagen, met olie en gort beladen, stuitte, die ook in het water stortte.

— De *Sneeker Courant* meldt uit Sneek d.d. 11 dezer: Naar wij vernemen, heeft de vergadering van veehouders, heden middag te dezer stede gehouden, het resultaat opgeleverd, dat het verzoekschrift aan Z.M., ter intrekking van het Provinciaal Reglement, inhoudende eene provinciale belasting op het rundvee, ter wering der longziekte, al dadelijk bij de eerste voorlezing 150 onderteekenaars telde.

Buitenland.

12 *Dec.* — De verjaring der verkiezing van den President der Fransche Republiek, zal niet met openbare feestelijkheden of plegtigheden worden gevierd; de voorgenomen wapenschouwing is opgegeven; alleen zal de Prefect van het Departement der Seine een feestmaal en een bal geven. Ook nu weder worden dus degenen teleurgesteld of gelogenstraft, die bij elke gelegenheid den een of anderen onwettigen stap van den President tot verandering der staatsregeling en uitbreiding van zijn gezag verwachtten.

— De heer *Thiers* is ongesteld, hij lijdt aan eene ziekte aan de tong.

— Te Parijs was 8 dezer in de Wetgevende Vergadering aan de orde van den dag een voorstel van den heer *Savatier-Laroche*, van den navolgenden inhoud: „Art. 1. „De doodstraf wordt afgeschaft. Art. 2. In alle gevallen, „waar de doodstraf zou moeten worden uitgesproken, „wordt de onmiddelijk daaronderstaande straf toegepast.” De commissie van onderzoek adviseerde tot verwerping, omdat zij geloofde, dat er nog misdadigers bestaan, die alleen voor de straf des doods terugdeinzen, en dat, ingeval van afschaffing derzelve, het getal der misdaden zou toenemen, zoodat men alleen eenige groote booswichten bevoordeelen, maar het getal der ongelukkige slagtoffers daarentegen vermeerderen zou. De voorsteller voerde hiertegen aan, dat de Maatschappij, ingeval van zelfverdediging, de doodstraf mogt toepassen, maar dat zulks in tijden van kalmte eene wraakneming is, hetwelk, zijns inziens, afschuwelijk is. De rapporteur der commissie van onderzoek deed hiertegen opmerken, dat er jaarlijks dooreen ruim 500 kapitale misdrijven in Frankrijk bedreven worden, waaronder 30 a 40 gevallen van oudermoord, het getal der kindermoorden, welke zelden met den dood gestraft worden, neemt voortdurend toe; het getal misdaden heeft in in 1847 nagenoeg ¼ meer bedragen dan in 1846, in welke omstandigheden het voorstel aan de commissie geheel onaannemelijk voorkwam. De predikant *Coquerel*, lid der vergadering, oordeelde, dat er niet moest gehandeld worden over de afschaffing van de doodstraf, maar over de vraag, of deze straf wettig mogt toegepast worden, en dit moest hij in ontkennenden zin beantwoorden; de godsdienst verbiedt zulks; de mensch heeft ongetwijfeld het regt, om zich te verdedigen, maar nimmer dat, om te straffen. De doodstraf zou wettig zijn, zoo men regt had, om te wanhopen aan den terugkeer van den schuldige tot de deugd, maar niemand kan die overtuiging hebben. De heer de *Larochejaquelin* meende uit het boek Deuteronomium de regtmatigheid der doodstraf te kunnen bewijzen De heer *Coquerel* hernam, dat dit niet als bewijs kon gelden, vermits gemeld boek in het oude Testament voorkomt; maar hij daagde ieder uit; om zulks in het Evangelie te vinden. — De vergadering, daarop geraadpleegd zijnde, besloot met 400 tegen 183 stemmen het voorstel niet in overweging te nemen en ging toen uiteen.

— Volgens een gerucht te Londen, zou er bij de Engelsche Regering geneigdheid bestaan, om terug te keeren tot het stelsel van inkomende regten op de granen, en zou zulks voorgestaan worden door Lord *J. Russell*, den Markies *van Landsdowne* en Lord *Palmerston*.

— De Koningin van Spanje, wier huwelijk tot nog toe kinderloos was, is zwanger. Vóór de Februarij-omwenteling, toen er mogelijkheid bestond dat een prins van het regerend vorstenhuis van Frankrijk tot den troon van Spanje geroepen werd, zou dit voor geheel Europa eene gewigtige tijding geweest zijn, hetgeen het nu nog voor Spanje is.

— Sedert den vrede van 1815 heeft Engeland aan zijne marine de ontzagchelijke som van 2000 millioen gulden besteed, waarvan bijna 1200 millioen aan materieel; het bezat op dat tijdstip 22 driedekkers, 159 tweedekkers, 26 fregatten van den eersten, 126 van den tweeden, 50 van den derden rang, alsmede 328 vaartuigen van 20 stukken en daar beneden. In weerwil van al de millioenen, welke sedert dien tijd daaraan besteed zijn, bestaat zij thans nog slechts uit 14 driedekkers, 40 tweedekkers, 94 fregatten en 161 kleinere vaartuigen buiten de stoombooten.

— Een jong meisje te Schrewsburij (Engeland) moest eene operatie ondergaan; om haar voor de pijn ongevoelig te maken, werd in dit geval, met hare volkomene toestemming, chloroforme aangewend; zij kreeg er echter eene beroerte van en stierf nagenoeg op staanden voet.

— De correctionele Regtbank te Maintz zal eerstdaags over eene vreemdsoortige zaak te oordeelen hebben. Sedert eenigen tijd hoorde men nl. telken nacht, in een onbewoond huis, een gedruisch van ketingen, afgewisseld door kermen en klagen. De policie hiervan verwittigd, deed nacht en dag nasporingen in gemeld huis van boven tot beneden zonder iets te ontdekken; hieruit ontstond het gerucht, dat het in dat huis spookte. Sommige menschen waren zoo bang, dat zij zelf de straat begonnen te mijden. Doch in den voornacht van dingsdag 4 dezer kwam een patrouille infanterie door de straat, juist toen er weder een groot geraas in het huis gemaakt werd. Nu liet de Kommandant der patrouillie eensklaps het huis openmaken en trok er met zijne manschappen in, die van licht voorzien waren; na lang en naauwkeurig zoeken, vonden zij een jongen schildersknecht, die zich op de derde verdieping in den schoorsteen verborgen had; men heeft hem in hechtenis genomen. Hij heeft bekend, dat hij alleen des nachts in gemeld huis beweging kwam maken, om de buren schrik aan te jagen, maar verder is gebleken, dat hij daartoe omgekocht is door iemand, die plan had, om dat huis te koopen, en, om het goedkoop te krijgen, hetzelve in minachting had willen brengen, door het te doen voorkomen, als of het er in spookte.

— De Fransche troepen hebben eindelijk ingenomen het reeds sedert geruimen tijd door hen belegerde Zaatcha, een overigens onbeduidend vlek in Algerie, dat door de dweepende Arabieren, onder aanvoering van *Bou-zian*, hardnekkig werd verdedigd. De verovering is echter duur gekocht. Nadat de vestingwerken waren ingenomen, moest nog-

ieder huis veroverd worden. Niet een eenige der dweepzieke strijdgezellen van *Bou-zian* heeft lijfsgenade verzocht; allen tot den laatsten man hebben zich met de wapenen in de hand doen dooden. Meer dan 800 lijken, die den grond overdekten, getuigden, met welke verbittering deze laatste strijd is gevoerd. *Bou-zian*, zijne beide zonen en de scherif van *Si Moussa*, waren, na van huis tot huis vervolgd te zijn, in dat van *Zian* zelven geweken, waar zij een woedenden tegenstand bleven bieden. Eindelijk baande een mijn den Franschen den ingang, en alstoen hebben alle verdedigers den dood gevonden.

Assen, 13 December.

— Ds. *A. W. Kamp*, predikant te Zwartsluis, heeft het beroep naar Meppel *aangenomen*.

— De runderen, welk te Roden aan het Epizoötisch mondzeer hebben gelaboreerd, zijn hersteld, terwijl men niet gehoord heeft, dat weder andere runderen in die gemeente daardoor zijn aangetast.

— Ten aanzien van den uitslag van den graanoogst in deze Provincie verneemt men het volgende: De *Winterrogge*, hoewel vrij algemeen zeer voldoende uitgevallen zoo ten aanzien van graan als van stroo, heeft in enkele streken, bepaaldelijk in het Zuid-Oostelijk en Zuid-Westelijk gedeelte der Provincie zeer door de nachtvorsten geleden, waardoor hetzelve aldaar veelal een ongunstig verbouw heeft gegeven, en op enkele akkers mislukt is. — De *Zomerrogge* heeft in het Zuid-Oostelijk gedeelte der Provincie ook veel van de nachtvorsten geleden, en heeft daardoor aldaar een slecht product opgeleverd; zijnde dezelve overigens vrij goed geslaagd. — De *Zandboekweit*, in zoo verre de nachtvorsten daaraan geen nadeel hebben toegebragt, heeft eene allezints voldoende opbrengst gegeven; doch die, welke door de nachtvorsten heeft geleden, alsmede de op nieuw in de maand Junij gezaaide is slecht bijgekomen. — De *Veenboekweit*, deels vroeger deels later dan gewoonlijk gezaaid, is ook zeer verschillend uitgevallen. De vroeggezaaide heeft door de nachtvorsten in Junij, de laatgezaaide door die in Sept. geleden. — De vroeggezaaide *Haver* is zoowel ten aanzien van kwantiteit als kwaliteit naar wensch geslaagd; zoo ook de laatgezaaide, wat de kwantiteit aangaat, doch de kwaliteit van deze is ligt. — De *Zomergarst* is vrij goed uitgevallen. — In het Graafschap Bentheim is de uitslag van den oogst eveneens als in het Zuid-Oostelijk gedeelte van Drenthe geweest.

— *Jan Lamberts Tinge*, voerman, wonende te Borger, reed woensdag jl. met een wagen met goederen naar Stads Kanaal. Des avonds van daar terug komende had hij het ongeluk van nabij Drouwen van den weg te geraken en naar het heideveld tusschen Drouwen en Grollo, ter groote van pl. m. 1800 bunders, te verdwalen, zonder zulks in het eerst te bemerken. Toen hij het eindelijk bemerkte en niet wist, waar hij zich bevond, besloot hij, om het paard van den wagen te spannen, in de hoop, dat het dier het huis zou kunnen wedervinden, doch nu trof hem een tweede ongeluk, doordien het paard, door de dikke sneeuw niet kunnende zien en evenzeer verdwaald, eensklaps in een diep moeras of veen viel. Vruchteloos zocht hij het dier, dat nog maar even den kop boven water had, er uit te krijgen. Nu begon hij uit alle magt om hulp te roepen. Een ander persoon, mede te Borger te huis behoorende en van Gasselte komende, hoorde hem roepen en liep er op af, doch merkende dat het zeer gewaagd was, besloot hij, om eerst aan ingezetenen van Drouwen daarvan kennis te geven. Dit gedaan hebbende, loopt hij het sneeuwveld in, in de rigting naar de plaats, van waar hij het geroep had gehoord, zelf onophoudelijk roepende „verdwoolen — verdwoolen!" Op dit geroep kwamen ingezetenen van Gasselte en Drouwen opdagen met lantarens, en na veel zoekens en roepens kwam men ten laatste bij de plaats des ongevals, en na veel moeite gelukte het, om het paard uit de diepte te redden. *Tinge* heeft den wagen eerst des anderen daags kunnen terug halen, wijl hij dien avond niet wist, waar hij hem had laten staan. Hij is er met den angst afgekomen, doch tevens aan een groot gevaar ontsnapt, en herinnerd aan de les: bij lichten te huis, dan dwaalt men niet. *(P.G.C.)*

* Zaturdag l.l. hebben de Rijks-ambtenaren van Havelte eene aanhaling van een varken gedaan bij een winkelier aan den Veendijk aldaar. 't Spek zat reeds in 't zout. 't Is te betreuren, dat de menschen zoo weinig hun eigen belang kennen, door zich op zulk eene wijze in gevaar te stellen, en daarbij de schatkist te benadeelen, 't welk toch eigentlijk diefstal is. Mogt het een waarschuwend voorbeeld voor anderen zijn, ten einde zich niet aan 't zelfde kwaad schuldig te maken.

— Gelijk wij in ons no. van 21 Sept. hebben medegedeeld, is *Jan Jacobs Nes*, landbouwer te Echten, gemeente Ruinen, door de Arr. Regtbank alhier tot boete veroordeeld wegens het niet nakomen der bepalingen tegen het verspreiden der besmettelijke longziekte. De heer Officier van Justitie is van het betrekkelijk vonnis in appel gekomen; het Prov. Geregtshof, na donderdag j.l. deze zaak te hebben behandeld, heeft bij arrest van heden het vonnis van de Regtbank in allen deele bevestigd.

* *Beilen* 13 *Dec.* In deze en naburige gemeenten bevindt zich een verbazend aantal wilde ganzen. Men treft dezelve in troepen van 3 à 400 en volgens sommigen in nog grooter aantal bijeen. Zij doen veel nadeel aan het te veldstaand winterkoorn, en daarom verlangt men zeer, dat er van wege de houtvesterij, permissie verleend worde tot het doen van algemeene jagt op dit schadelijk gevogelte, waartoe reeds voor eenigen tijd aanvrage moet gedaan zijn.

Post van 2½ uur.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Gen. van 11 dezer zijn ingekomen ontwerpen van wet, betreffende de heffing van provinciale belastingen in Noord-Holland, Zeeland, Vriesland, Overijssel, Groningen, Drenthe en Limburg, — welke naar de afdeelingen zijn verzonden. De algemeene beraadslagingen over de begrootingswetten voor 1850 zijn daarop voortgezet. De Heeren *van Doorn*, *Hengst*, *Smit*, *de Man*, *Westerhof*, *Groen*, *Reijnders* en *Borret* hebben daarover het woord gevoerd; de eerste kan voorshands de voorgedragene begrooting bezwaarlijk goedkeuren; de overigen hebben verklaard in den tegenwoordigen stand van zaken de voordragten te zullen aannemen. Woensdag te elf ure zouden de beraadslagingen worden hervat. Er zijn nog vele sprekers ingeschreven. — De heer *van Randwijck* heeft acht amendementen op de ontwerp-begrooting voorgesteld. Drie derzelve strekken om op de begrooting voor Buitenl. Zaken den post van tractementen en bezoldigingen van het personeel der gezantschappen te vermeerderen met *f* 25,000 (zijnde het bedrag der kosten van de zendingen bij de hoven van Baden, Beijeren, Hanover en Wurtemberg, volgens de begrooting van het loopende dienstjaar), en daarentegen voor tractementen en bezoldigingen van het personeel der consulaten *f* 6000 en ook voor wachtgelden enz. *f* 6000 minder uittetrekken en alzoo deze beide posten terug te brengen tot het bedrag der loopende begrooting. De overige amendementen strekken om weer posten voor de districts-commissarissen, ten gezamenlijken bedrage van *f* 29830, uittetrekken en daarentegen den post voor wachtgelden te verminderen met *f* 7055.

— Z.M. heeft op zijn verzoek, eervol, onder dankbetuiging voor zijne 51jarige dienst, ontslagen *P. Snel* als Burgemeester van Berkenwoude.

— De Staten van Gelderland zijn tegen den 18 dezer bijeengeroepen, om te beraadslagen over wijzigingen der begrooting voor 1850, en over het behoud der districts-commissarissen ten koste der Provincie.

— Den 6 dezer is de bekende kunstschilder *Johannes van Ravenswaaij Gz.*, van Hilversum, in den ouderdom van 34 jaren, te Boppart, overleden.

De Graanwet.

Wij meenen de algemeene aandacht eens te moeten bepalen bij de lage prijs der granen en 't groot belang, ook voor Drenthe, in eene behoorlijke bescherming van den landbouw gelegen. Zou het niet nuttig, ja noodig zijn, dat uit Drenthe en andere landbouwende gewesten, eerlang bij krachtige doch eerbiedige adressen, de belangen van den Nederlandschen landbouw aan den voet des troons en in de vergaderzaal der volksvertegenwoordigers werden gebragt? België is ons voorgegaan, daar vinden beschermende regten voor den landbouw bij de volksvertegenwoordiging krachtige verdedigers en zelfs in Groot-Brittanie, 't vaderland van *Cobden*, den Apostel des vrijen handels, schijnen de meest liberale ministers, een *Palmerston* en *Russell*, de behoefte daaraan ernstig te gevoelen.

Veel minder dan in België — veel minder dan in Engeland, met hunne talrijke fabrieken en fabriek-arbeiders, strijden in Nederland andere belangen met die des landbouwers. — 't Jaar 1850 staat voor de deur. Alsdan moet (zoo als wij meenen) de wetgevende magt op nieuw de Graanwet in overweging nemen. Die overwegingen te bespoedigen en vruchtbaar te doen worden voor 't algemeen belang, moest 't doel van zoodanige adressen zijn.

Mogt Z.M. de koning de zienswijze van wijlen Zijnen doorluchtigen grootvader in dezen deelen en diens voetstappen wenschen te drukken! Van de Staten-Generaal hebben wij gunstige verwachtingen. Zij hebben getoond de vaderlandsche nijverheid te willen beschermen, getuige de contracten met de Nederlandsche Handelmaatschappij. Wij hopen nader op dit aangelegen onderwerp terug te komen.

B., 12 *Dec.* 1849. T.

Wij hebben dit stuk geplaatst, zonder daarom geacht te willen worden in allen deele met de zienswijze van den Schrijver in te stemmen. *(Red.)*

Erratum.

In het berigt in ons vorig [illegible] het met-afnemen van examens voor [illegible] staat *jaar* lees *najaar*.

Heden is alhier in den gezegenden ouderdom van bijna 75 jaren, zacht en kalm ontslapen, onze geliefde Vader, de Wel Edel Geboren Heer Mr. *Wiardus Hora Siccama van Oosterbroek*, weduwenaar vroeger van Vrouwe *Odilia Amelia* Baronnesse *Rengers van Farmsum*, laatst van Vrouwe *Anna Maria Catharina Modderman*.

den huize Oosterbroek, 4 *December* 1849.

Mr. D. G. RENGERS HORA SICCAMA,
Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA VAN FARMSUM.

De Erven van wijlen *A. W. Kalverkamp*, te Rolde, zijn voornemens, op nader te bepalen tijd en plaats, publiek te verkoopen: Een **HUIS, ERF, SCHUUR en TUIN**, benevens eenig **BOUWLAND** en **HEIDEVELD**, in gebruik bij en bewoond wordende door den Logementhouder *G. Hommes*, alles gelegen in, om en nabij Rolde. Gemeld huis, dat ruim en daarbij hecht en sterk getimmerd is, is zeer geschikt om als LOGEMENT te worden gebruikt. Informatien zijn te bekomen bij den Notaris *Kijmmell* te Westerbork.

Westerbork, 12 *Dec.* 1849.

De Notaris Mr. *H. J. Carsten*, te Hoogeveen, zal, ten verzoeke van de Heeren *J. L. Nijsingh*, Burgemeester van Zuidwolde, en consorten, op woensdag den 19 December 1849, des voormiddags te 10 uur, ten huize van *Albert Geerts Dijkman*, te Zuidwolde, bij PALMSLAG publiek verkoopen: Een stuk **Groen- of Weiland**, genaamd *Trasselt*, gelegen aan de Hoogeveensche Vaart, bij de Nieuwe Brug in de gemeente Zuidwolde, groot ruim **21** bunders; zeer gelegen en geschikt tot het aanleggen eener BOERENPLAATS; staande op ruim *f* 5200.

H. de Wit, te Assen, is voornemens ten overstaan van den Notaris Mr. *C. E. Kniphorst*, te Zuidlaren, publiek te verkoopen, op vrijdag den 21 December e.k., des morgens te 10 ure te beginnen, bij *Kornelis Klok* aan de Norgervaart: **90 dagwerken BESTE ZWARTE TURF.**

Marquizen Veen, **PLAATS 78**, toebehoorende aan Mr. *J. F. Viëtor* en *J. Uniken*, zal worden verkocht aan de Buinermond, op vrijdag 21 December 1849, door den Notaris Mr. *L. Kniphorst*.

Op vrijdag den 28 December 1849, des voormiddags te 10 uren te beginnen, zullen te Zeijen, gemeente Vries, ten huize van den kastelein *H. Berkhof*, ten overstaan van Mr. *A. Homan*, Notaris te Vries, publiek worden verkocht: **Drie HUIZEN** met bijbehoorende **hoven** en **gronden**, zijnde de zoogenaamde *Scheperijen* en *Koeherderij*, staande en gelegen te Zeijen voormeld, benevens eenige akkers **Bouwland**, eenige perceelen **Heide** en **Weide en Boschgrond**, mede aldaar, en eindelijk min of meer **drie bunders Veen**, gelegen op het Zeijerveen, behoorende al het voormelde aan het Marktgenootschap van Zeijen.

De Notaris *Tadema* zal nog bij de Houtverkooping te Oosterwolde, op donderdag den 20 December 1849, 's namiddags 2 uur, in de Gouden Klok aldaar, publiek verkoopen:

35 stuks **EIKEN STAMBOOMEN**, staande op de Hellingplaats te Smilde, verdeeld in twee perceelen, gemerkt met één en twee schrappen en aan te wijzen door *Freerk Asselt*, Veenbaas te Smilde.

ZEGT HET VOORT.

AGENTEN OF BODEN.

Binnen kort eene **MAATSCHAPPIJ ter ONDERLINGE VERZEKERING van UITKEERING na OVERLIJDEN**, op een geheel nieuwen en soliden voet zullende worden opgerigt, verlangt men daarvoor in alle Steden en Dorpen dezes Rijks **AGENTEN** en **BODEN**; zullende het meest in aanmerking komen, zij, die met dergelijke zaken niet onbekend zijn. Adres *franco* la. D.D. bij de Boekhandelaars *M. Schooneveld en Zoon* te Amsterdam, of aan het Bureau der *Nieuwe Rotterdamsche Courant*.

BIJBELSCH DAGSCHRIFT,

of de invloed des christendoms op huisselijk en maatschappelijk geluk, in godsdienstige overdenkingen op iederen dag des jaars 1850.

De 1e Aflevering, van 1 Januarij tot 7 Februarij, wordt dezer dagen aan de Geabonneerden verzonden.

Ongetwijfeld is dit het *goedkoopste en nuttigste geschrift*, hetwelk in Tijdschriften en Kerkelijke Couranten werd beoordeeld, *als in ieder Christelijk huisgezin verdienende voorhanden te zijn*. Iedere maandelijksche Aflevering bevat ten minste **64** bladz. degelijken inhoud, van een **25**tal verdienstelijke Leeraren, terwijl drieërlei uitgaven, welke daarvan bestaan, zich *tot alle standen* uitstrekken. De beste uitgave, met minstens twee fraaije Platen, Titelvignet en een uitvoerigen Dagwijzer, op *velijn papier*, kost slechts **40** Cents per Afl: — zonder Platen en Voorwerk a **30** Cent en op *gewoon papier* a **20** Cents per Aflevering. Prospectussen zijn in iederen Boekwinkel te bekomen. De uitgave geschiedt bij de Boekhandelaren A. KLOOTS en COMP., te 's Gravenhage.

Bij *H. P. A van Gorcum*, aan den Brink te Assen, is mede te bekomen:

RUSSISCH MAAGVERSTERKEND GEZONDHEIDS ELIXER, hetwelk na onderzoek is gebleken te zijn zamengesteld uit kruiden, die eene bijzondere geneeskracht uitoefenen op de maag en het ligchaam zuiveren; de fleschjes kosten 40 en $17\frac{1}{2}$ cent.

Voorts **EAU DE COLOGNE**; de geheele wijnflesch tegen 80 cent, doch bij de teruggave der ledige flesch kan men daarvoor 10 cent terug bekomen.

VILTEN PANTOFFELS en LAARSEN.

ENGELSCHE PEPERMUNT; voor 10 cent het doosje.

PATENT WASKAARSEN, eerste kwaliteit 70 cent.

LOTERIJ, 5e kl., 13.—15. lijst: n. 14962 *f* 50,000: n. 16408 *f* 2500; n. 2024 *f* 1500; n. 17427, 5106, 10308, 17319 *f* 1000; n. 4557, 3655, 9437 *f* 400; n. 2547, 858, 4818, 14802 *f* 200; n. 13722 *f* 25,000.

Coevorden, 10 *Dec.* Rogge *f* 3.50. Boekweit *f* 3.00. Boter ned. pond *f* 0.40. Zetting: 6 p. roggebrood *f* 0.37.

Hoogeveen, 11 *Dec.* Rogge *f* 3.95. Boekweit *f* 3 50. Haver *f* „ . „. Boter n. pond *f* 0.46. Honig n. pond *f* „ . „.

Ter markt aangeb. 102 mudd. rogge; 45 m. boekweit. 0 m. haver; 370 p. boter; 0 p. honig. Zetting: 6 p. roggeb. *f* 0.35.

Assen, 13 *Dec.* Rogge *f* 3.60 a *f* 3.40. Boekweit *f* 3.75 a *f* 3.10. Aardapp. *f* „ . „ a *f* „ . „. Boter n. p. *f* 0.50 a *f* $0.52\frac{1}{2}$. Hooi 1000 n. p. *f* „ . „. Stroo 100 n. p. *f* 2.00.

Aantal: 420 mud Rogge; 49 mud Boekweit; 0 mud Aardapp.; 323 n. pond Boter; 0 n. pond Hooi; 4000 n. pond Stroo; 87 Wagens. Zetting: 6 p. roggebrood *f* 0.34.

Groningen, 11 *Dec.* Tarwe *f* 6.75 a *f* 5.00. Rogge *f* 3.70; nieuwe *f* 3.60 a *f* 3.00. Boekweit zand *f* 3.45 a *f* 3.90, veen *f* 3.55 a *f* „ . „. Garst *f* 2.80 a *f* 3.00, nieuwe zomer *f* 2.65 a *f* 2.75, knobbe *f* 3.00 a *f* 3.25. Dikke haver *f* 2.10 a *f* 2.80 Voerhaver *f* 1.90 a *f* 2.10. Paardeboonen *f* 3.25 a *f* 4.00. Koolzaad *f* 10.50 a *f* 12.00. Dederzaad *f* 8.00 a *f* 9.00. Geel Mosterdzaad *f* 5.00 a *f* 7.60. Zomerzaad *f* 8.00 a *f* 9.00. Gort grove *f* 5.25 a *f* 5.50, parel 100 ned. pond *f* 8.25 a *f* 8.50 Raapolie per vat *f* 43.00. Boter $\frac{1}{4}$ vat *f* „ . „.

Wegens besloten water is hier geringe aanvoer en de handel was heden flaauw. In meest alle artikelen is weinig omgegaan en de prijzen als voren.

Amsterdam, 12 *Dec.* Werk. Sch. $2\frac{1}{2}$ pct $55\frac{1}{4}$ a $\frac{1}{2}$; dito 3 pct $64\frac{3}{16}$ a $\frac{1}{2}$; dito op resc. 3 pct „ a „; Werk. Sch. 4 pct $84\frac{1}{4}$ a $\frac{1}{16}$; O. I. leening 4 pct $83\frac{5}{8}$ a 84; Am. Synd. $3\frac{1}{2}$ pct. $84\frac{1}{4}$; Handelm. $4\frac{1}{2}$ pct $167\frac{1}{2}$; Haarlemmerm. 5 pct 101; Aand. Rijnspw. $4\frac{1}{2}$ pct „ a „; Aand. Holl. Spoorw. Maats. „ a „.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM & COMP., Provinciale Drukkers.

Het PLAATSELIJK BESTUUR van *ASSEN*,

Gezien een besluit van den Heer Gouverneur dezer Provincie van den 13 November j.l. no. 5733, bevattende voorschriften nopens de ligting der Nationale Militie voor 1850;

Gezien de wetten van 8 Januarij 1817 no. 1, 28 Nov. 1818 no 41 en 27 April 1820 no. 11;

Besluit: Art. 1.

De inschrijving voor de ligting der Nationale Militie, voor het jaar 1850, waartoe in de eerste plaats de jongelingen geboren in het jaar 1831, en wat voorts de *vreemdelingen*, die zich sedert 20 Januarij 1850 hier te lande als *Ingezetenen* hebben gevestigd en alzoo in de termen vallen van art. 6 der wet van 1820 hierna vermeld, aangaat, ook die geboren in de jaren 1830, 1829, 1828 en 1827, verpligt zijn, zal geschieden ten Gemeentehuize, van woensdag den 2 tot en met zaturdag den 19 Januarij 1850, des voormiddags van 9 tot 12 uren, met uitzondering van *zon-* en *feestdagen*.

Art. 2.

De belanghebbenden aandachtig te maken op de volgende artikelen der wetten over de Nationale Militie, van 1817 en 1820. WET 1817.

Art. 51. Ten opzigte der inschrijving en loting zal wel in het bijzonder in het oog moeten worden gehouden, dat, welke aanspraak op vrijstelling iemand zoude vermeenen wegens gebreken of anderzins te hebben, desniettegenstaande de inschrijving en loting door denzelven eveneens als door alle anderen zal moeten geschieden.

52. Onder de inschrijving zullen ook begrepen zijn de gehuwden en afwezenden. De gehuwden zullen dadelijk, immers binnen acht dagen na de inschrijving, aan het Plaatselijk Bestuur moeten vertoonen de bewijzen van hun huwelijk en van het aanwezen der echtgenooten; zullende de nalatigen in eene boete vervallen, welke hierna in art. 63 bepaald is.

53. De ouders, voogden en regenten zullen verpligt zijn hunne kinderen of pupillen in persoon, of door iemand daartoe door hen schriftelijk gemagtigd, te doen inschrijven. Daarin nalatig blijvende zullen zij verbeuren eene boete van niet meer dan *honderd gulden* doch niet minder dan *vijf en twintig*; en, ingeval van volstrekt onvermogen, met eene gevangenis van éene tot twee maanden worden gestraft, onverminderd de bepalingen ten aanzien der kinderen of pupillen, bij art. 160 hierna gestatueerd.

55. Zij, die voorgeven hunnen ouderdom niet te weten, of van wie dezelve in de daad, noch door registers van den burgerlijken stand, noch op eenige authentieke wijze bekend is, zullen, wanneer zij door het Plaatselijk Bestuur ter goeder trouw worden geoordeeld tot die jaren, over welke de inschrijving geschiedt, te behooren, worden ingeschreven en verpligt zijn te loten, zoolang zij niet duidelijk zullen hebben bewezen daartoe niet gehouden te zijn geweest.

56. De wettige woonplaats of domicilie voor de inschrijving hierboven vermeld, wordt gehouden: voor hen, die ongehuwd zijn, de woonplaats der ouderen en, bij overlijden van beide, die van den eerstbenoemden voogd; voor de gehuwden de plaats alwaar zij hun bestaan hebben. In twijfelachtige gevallen omtrent gehuwden, zal voor de wettige woonplaats gehouden worden die plaats, alwaar zij, op den 1 Januarij van elk jaar, tot de uitoefening van eenig beroep patent hebben bekomen, of wel voor het middel van het personeel of mobilair, of dat hetwelk in de plaats daarvan zoude mogen worden geïntroduceerd, beschreven zijn, en voor zoo verre zij daarin niet beschreven zijn, noch patent hebben bekomen, de plaats waar zij zich bevinden; met deze verdere bepalingen, dat zij, die in een vreemd land, uit ouders, ter oorzake van 's Lands dienst afwezend, of anderzins op reis zijnde, buiten het Rijk zijn geboren, zullen worden ingeschreven binnen de plaats, alwaar zij hunne wettige woonplaats hebben; dat jonge lieden, door hun vader, moeder, voogd of curator achtergelaten en geen bestaan hebben, op de lijsten van die gemeenten zullen worden gebragt, alwaar hunne ouders, eerst in rang benoemde voogd of curator het laatst hunne woonplaats hebben gehad, en wanneer deze woonplaats niet bekend mogt zijn, of dat dezelve buiten het Rijk is gelegen, op die van de plaats, alwaar zij zich bevinden.

Dat zij, die geene ouders, voogden of eigen bestaan hebben, zullen worden ingeschreven op de plaats, alwaar zij zich bevinden.

Dat de gealimenteerden en kinderen in godshuizen en liefdadige gestichten zullen worden ingeschreven in de plaatsen, alwaar de godshuizen zijn gelegen of de alimentatie geschiedt, enz.

WET 1820.

Art. 5. Allen, die in de termen der inschrijving vallen, zullen zich daartoe vóór den 20 Januarij van elk jaar bij het Plaatselijk Bestuur hunner woonplaats aangeven.

6. Zij, die hun verblijf binnen dit Rijk komen vestigen, en als Ingezetenen moeten worden beschouwd, zullen, voor zoo verre zij nog in de jaren der Militie vallen, zich insgelijks vóór het gemelde tijdstip ter inschrijving aangeven in dat register, waartoe zij volgens hunnen ouderdom behooren.

8. Zij, welke zich vóór den 20 Januarij niet hebben laten inschrijven, zullen alsnog worden ingeschreven aan het einde van het register, onder de naamteekening van het hoofd van het Plaatselijk Bestuur en tevens verwezen worden tot eene boete van niet minder dan *vijf* gulden en niet te bovengaande de som van *honderd* gulden, of, ingeval van volstrekt onvermogen, tot eene gevangenis van *vier* tot *zes* weken.

10. Zij, die zich vóór den 28 Januarij van het jaar, waarin deze verpligting op hen berustte, niet hebben laten inschrijven, zullen dadelijk gearresteerd en naar de hoofdplaats der Provincie worden overgebragt, ten einde aldaar voor den Gouverneur en twee leden der Gedeputeerde Staten te worden onderzocht. Ingeval zij niet bevonden worden, door ziekte of ligchaamsgebreken, ongeschikt te zijn voor de militaire dienst, zullen zij dadelijk aan den Provincialen Kommandant ter inlijving worden overgegeven, in mindering van het contingent, overeenkomstig de bepalingen deswege in de artikels 66 en 68 der wet van 8 Januarij 1817 gemaakt.

Art. 3.

De thans bij de Nationale Militie voor *zich zelve* dienende manschappen, welke in den loop van dit jaar, hetzij door *het overlijden van eenen vader of stiefvader*, *of wel eene moeder of stiefmoeder, weduwe zijnde*, *of door eene plaats gehad hebbende regterlijke separatie of echtscheiding der ouderen*, *of* eindelijk *door overlijden van eenen broeder of van broeders*, regt op vrijstelling, overeenkomstig de bepalingen bij art. 91 en 94 der wet van 8 Januarij 1817 (Staatsblad no. 1), verkregen hebben of mogten verkrijgen en van de dienst verlangen te worden ontslagen, zullen zich daartoe vóór den 15 Januarij 1850, bij requeste, met overlegging van de noodige bewijsstukken aan Ons behooren te adresseren; terwijl de aanvragen om ontslag, ter zake voorschreven, welke niet vóór den 15 Januarij 1850 bij Ons inkomen, of waarvan de bewijzen niet in behoorlijke orde mogten zijn, voor dat jaar niet kunnen worden toegestaan.

Art. 4.

Deze zal op de drie eerstvolgende zondagen worden afgelezen en voorts aangeslagen.

Assen, *Het Plaatselijk Bestuur voorn.*, H. J. OOSTING,
2 Dec. 1849. *Van wege Hetzelve*, MENSMA.

Voordeelen van eene vroegtijdige ontwikkeling voor mestvee.

Met opzigt tot die dieren, welke voor de slagtbank moeten dienen, is eene vroegtijdige ontwikkeling en eene daarmede gepaard gaande voorbeschiktheid tot spoedige vetwording van het grootste belang. De ondervinding leert, dat er vee bestaat, hetwelk zich niet alleen goed voedt, dat is met dezelfde hoeveelheid en hoedanigheid van voedsel, in een' beteren toestand verkeert dan andere dieren van dezelfde grootte, ouderdom enz., maar ook, dat er vee is, dat het gebruikte voedsel dan eens voor het grootste gedeelte in vet, dan weder in melk verandert, of wel die hoeveelheid hoofdzakelijk noodig heeft gehad tot de ontwikkeling van niet eetbare deelen (beenderen, ingewanden, enz.) Dat het vee, hetwelk de eerste eigenschap bezit, beter is dan het laatstgenoemde, behoeft geen betoog. Het zijn meestal dieren van middelbare grootte, zelfs dikwijls daar beneden, welke een regten rug, breede dijen, platte borst en meer dergelijke eigenschappen hebben, en door eene juiste verhouding der verschillende ligchaamsdeelen den kenner meer tevreden stellen dan die reusachtige dieren, welke op vee-tentoonstellingen dikwijls den prijs krijgen, doch waarvan de buitengewone grootte meer in de ontwikkeling der beenmassa, dan in die van het vleesch en vet moet gezocht worden. Het meest voordeelige zijn zoodanige dieren, welke met dezelfde voedselhoeveelheid het meeste vleesch en vet voortbrengen, en eene betrekkelijk geringe beenmassa en de minst groote ingewanden hebben. Nog voordeeliger wordt echter een ras, hetwelk vroegtijdig zijne ontwikkeling verkrijgt. Indien b.v. een stuk vee in 3 jaren zoover kan gebragt worden als een ander, onder dezelfde omstandigheden, in 4 jaren, zoo hebben de veefokker en verbruiker daarbij winst; de eerste van 25 procent. Deze, bij de teelt van rundvee, schapen en varkens, volkomen ware theorie, kan ten opzigte van het paard hare toepassing niet vinden, daar bij dit diersoort een langduriger ontwikkelings-tijdperk in eene bepaalde verhouding tot het langer dienstgebruik staat. (*Inges.*)

Californie.

— Een brief uit Californie deelt het volgende mede:

„Meest alle fortuinzoekers, die hier komen, verbeelden zich dat zij alle zwarigheden te boven zijn, zoodra zij hier aanlanden. Ik zal u echter eens beter inlichten. Voor iemand, die gezond en sterk is en hard werkt, is er kans, dat hij, zoo hij eenige maanden met overleg in de mijnen bezig is, met gevaar van gezondheid en leven zelfs zoo veel goud verzameld zal hebben, als hij voor zijne terugreis noodig heeft; de stoombooten zijn thans opgepropt vol en de plaatsbriefjes dientengevolge bovenmatig duur. — Iemand, die zich niet eene menigte ontberingen wil getroosten, of die aanzien wil verwerven, behoeft hier niet te komen. Ik heb zelfs kooplieden van Philadelphia gezien, die te huis aanzienlijke lieden waren, doch met ledige handen uit de mijnstreken waren teruggekomen, en die vervolgens met een paar ezels door de straten van San Francisco reden, om koopmansgoederen af- en aan te voeren; als ook een paar andere, die blijde waren, dat zij een graf te maken kregen voor iemand, die plotseling gestorven was, waarmede zij eene onc stofgoud of 16 dollars konden verdienen. (Een dollar is wat minder dan ƒ 2.50 Hollandsch). — Werkelijk is de arbeidende klasse de voornaamste van het land en door deze wordt alles geregeld. Menigeen heeft wel veel verdiend met den aanvoer van koopwaren, doch de voorraad van alles is thans verbazend groot; de meeste goederen kunnen de vracht niet opbrengen, men kan dezelve nauwelijks te geef kwijt raken, veel minder verkoopen. — Het strand is als bezaaid met koopwaren van allerlei aard, waarvan sommige geheel verlaten zijn, terwijl de eigenaars naar de mijnen zijn getogen, zich verzekerd houdende, dat zij onaangeroerd zullen blijven liggen tot dat zij van daar terugkomen, als wanneer zij voornemens zijn, dezelve op hun gemak te vervoeren. Dobbelen is hier het grootste kwaad; wanneer men 's nachts de straten langs gaat, kan men millioenen aan goud en zilver, op stapels op de speeltafels zien liggen. Elke herberg is een speelhuis en niet zelden staan er 30 speeltafels in één vertrek. Het is ook meest het geval met de nieuwe aankomelingen, dat zij hun geld in een paar uren kwijt zijn. De huur is hier voorbeeldeloos hoog. Het voornaamste logement doet 170,000 dollars aan huur in één jaar; patent 1000 dollars per maand. De berigten wegens het vinden van goud zijn uiteenloopend, doch men kan als zeker stellen, dat iemand, die hard werkt, van 10 tot 25 dollars daags kan verzamelen, maar ik raad alle mijne vrienden en kennissen aan, wanneer zij te huis nog een matig stukje brood hebben, niet hier te komen, waar hun niets dan teleurstelling te wachten staat."

Titels van lijkpredikatien uit den ouden tijd.

Droevig angstgeschrei, bange weeklagten en liefelijke verademingen eener geestelijke kinde, bij het overlijden van de huisvrouw des Rentmeesters van den Saksischen keurvorst, den 8 Mei 1660 uitgesproken door den WEWZGl. heer *Wolfgang Zimmerman*, Predikant te Kalkreuth. — *De beste raad en het zekerste behoedmiddel tegen den laatsten termijn van betaling des doods*, na het Christelijk overlijden van den Hoog Ed. Geb. heer *P. Horninck*, Doctor in de beide regten, den 6 Mei 1662 uitgesproken door *S. Lange*, Predikant te Leipzig. — *Regula de Tri, of de geestelijke rekening gesloten* bij de begrafenis van *H. Schmidts von Schmiedefeld*, verdienstelijk burger dezer stad, den 27 Aug. 1662 uitgesproken door *S. Lange*, Predikant te Leipzig. — *Met wien Asaf het best en het liefst schaakspeelde*, naar aanleiding van Ps. LXXIII. 25 en 26 bij de ter aarde bestelling van de huisvrouw van *P. Schacher (schaakspeler)*, den 26 Nov., aangewezen door *S. Lange*, Predikant te Leipzig.

Het is, in het belang der goede zaak te hopen, dat men niet weder tot het kiezen van zoodanige titels overga, waartoe bij sommigen wel eenige overhelling schijnt te bestaan.

Menschen met staarten.

Men zal zich herinneren, dat onlangs in de dagbladen melding is gemaakt van eene ontdekking, door een Fransch reiziger ergens in Afrika gedaan, van een menschenras met staarten, gevormd door eene verlenging van de ruggegraat van omstreeks een palm. Hoezeer sommigen dit berigt in den eersten opslag voor een sprookje verklaard hebben, zijn er anderen en daaronder deskundigen, die de mogelijkheid van het aanwezig zijn van menschen met staarten volledig erkennen. Volgens de *Geneesk. Courant* zegt ook een schrijver van vroegeren tijd, Jan Palfijn, *Waere en seer naauwkeurige beschrijving der beenderen van's menschen ligchaam* op pag. 302, uitgave van 1702, het volgende: „Het steertbeen (os coccix) wordt somtijds zoo lang in „den mensch, dat het een waerachtigen steert uitmaakt, „gelijk in andere dieren. *Diemerbroeck* verhaelt, dat hij „een nieuw geboren kind gesien heeft, 't welk eenen steert „had van een halve elle lang. *Harveus* zegt, dat er een „chirurgijn van sijn bijzondere vrienden, die uit de Oost-„Indien gekomen was, hem verhaelt heeft, datter in 't Eijland Borneo op de bergen en in de vergelegendste plaat-„sen van de zee, menschen gevonden worden met steer-„ten, van de welke dat hij een Dogter zag, die men met „groote moeijelijkheid hadde gekregen (want zij wonen „in de bosschen), dewelke een vleesachtigen steert hadde, „de lengte van een voet."

Paardevoeder. — Rogge. — Haver.

Hoewel de rogge van meest alle koornsoorten de meest voedende bestanddeelen bevat, en het niet kan ontkend worden, dat bij de paarden, welke gezonde en krachtige verteerings-organen bezitten en een zwaren arbeid moeten verrigten, het een voeder is, hetwelk spoediger dan eene andere koornsoort de verlorene krachten herstelt, zoo geeft het toch veelvuldiger dan andere koornvoeders, vooral de nieuwe rogge, aanleiding tot kolieken en tot congestiën naar het hoofd; van daar kolder en oogontstekingen, welke laatste zeer ligt blindheid veroorzaken. De rogge is moeijelijk te verteeren en begint ligt te gisten; aan de paarden, welke met rogge gevoederd worden, moet na de voedering eenigen tijd rust worden gegeven, ten einde de verteering te bevorderen; dit geschiedt bij den landbouwer veelal niet en de dieren worden meestal dadelijk na de voedering weder tot den arbeid gebruikt, zoodat hierdoor, onder meer andere ziekten, vele ongesteldheden van de verteeringsorganen ontstaan. — De haver daarentegen is een zeer ligt verteerbaar voedsel, terwijl de nadeelige uitwerkselen, welke bij het voederen van de rogge worden waargenomen, bij de haver het minst zijn te vreezen, hoewel de versche haver moeijelijker is te verteeren, minder voedt dan de oude en eenigermate tot vermeerderde darmontlasting aanleiding geeft, zoo oefent dit koornsoort overigens geen nadeeligen invloed op het ligchaam uit. De haver kan men bij alle omstandigheden, zoowel aan oude als aan jonge paarden bij rust of groote krachtsinspanning, voederen. Verkeerdelijk zijn sommige landbouwers van gevoelen, dat paarden, welke met haver gevoederd worden, geen zwaren arbeid zouden kunnen verrigten; dit is geenszins het geval; evenwel zal men aan een paard, naar evenredigheid van voedende bestanddeelen meerdere ponden haver dan rogge moeten toedienen; doch aangezien de haver over het geheel ⅓ ja soms de helft minder in prijs is dan de rogge, zoo zal men, zoo niet met meerder dan toch met evenveel voordeel haver als rogge kunnen voederen.

In den afgeloopen zomer zijn in het district van den veearts *van der Weide* meerdere ziekte-gevallen voorgekomen, welker oorzaak voornamelijk aan het voederen van nieuwe rogge moet worden toegeschreven, zoo als kolieken enz. Een bijzonder ziekte-geval deed zich voor bij een paard van *A. H. Lokken*, te de Wijk; dit paard braakte nml., een verschijnsel, dat zeer zelden bij deze diersoort wordt gezien; de oorzaak daarvan moest gezocht worden in het voederen van ongeschoonde rogge.

Geheugen bij vogels.

Smilde, 12 *Dec.* Dat ook vogelen geheugen en dankbaarheid bezitten, daarvan kan 't volgende ten bewijze strekken: *J. S. Kramer*, bakker op de Scheid alhier, kreeg in 't voorjaar van 1848 een jongen, zoo uit 't nest gehaalden kraai in zijn bezit, en voedde dien op; de kraai gewendde zich aan hem, werd tam en bleef steeds in of bij huis. Maar, toen de lente in 1849 veld en bosch met bevallig groen tooide, en mensch en dier lust en zucht tot genot instortte, gevoelde, naar 't scheen, onze verhuisselijkte woudbewoner zich eenzaam onder de menschen en verlangde naar het gezelschap van zijne zwart gekleede broeders en zusters, en zekerlijk het meest naar de teedere toegenegenheid dezer laatsten. Hij vloog heen. Onlangs echter, toen reeds het groen van veld en bosch door rijm en ijzel vervangen was, kwam hij bij de hoeve van *Kramer* terug, verzeld van degene, die hij tot zijne wederhelft had uitgekozen, en begroette de eenzame woning met vrolijk gekras, als wilde hij zijne vreugde te kennen geven, dat hij het verblijf weder zag, waar hij zijn eerste levensjaar onder genot van ruim voedsel had doorgebragt. En toen *Kramer* hem bij zijn ouden naam van *Ka* riep, vloog hij onverwijld naar dezen toe, pikte met vorige vrijmoedigheid de kruimels brood uit zijne hand en ging met hem in huis. Dit ziende hief de bezorgde gade, op eenigen afstand in een boom zittende en schuw voor den mensch, die zelfs de vrolijke zangers van 't bosch wreedaardiglijk vermoordt, een luid gekras aan, waarin men meende, dat liefde en toorn, vrees en waarschuwing duidelijk en voor een kraai verstaanbaar werden uitgedrukt. Onze kraai echter, door de blijdschap des wederziens vervoerd, gaf geen gehoor aan de stem zijner gade; hij bleef eenige oogenblikken in *Kramers* huis, betoonde aan allen zijne oude vertrouwelijkheid, en keerde toen terug naar haar, die nog altijd op den boom zat te wachten en hem liefkozend ontving. Dikwijls komt hij nu in den winter weerom, eet met de hoenders of uit de hand van den voeder zijner jeugd, en begeeft zich dan weer naar 't bosch, waar hij thans met gade en kroost, een gansch gezin, schijnt te wonen.

(*Ingez.*)

Te *Assen*, bij van Gorcum & Comp., Provinciale Drukkers.